

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις»

I. Γενικά

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά τη συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αποτελείται από τρία Μέρη και 49 άρθρα.

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-9) έχει τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα» και περιλαμβάνει τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 3912/2011. Με το άρθρο 1 το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης μετονομάζεται σε «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρία» και ορίζεται ο κύριος σκοπός της εταιρείας. Στο άρθρο 2, ως σκοπός της εταιρείας τίθεται, ιδίως, η σύναψη συμβάσεων χρηματοδότησης μέσω παροχής δανείων και λοιπών πιστώσεων, εγγυήσεων και αντεγγυήσεων, η διαχείριση και πραγματοποίηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Δημοσίου και ευρωπαϊκούς πόρους, η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης και τεχνογνωσίας σε επιχειρήσεις και φορείς του Δημοσίου για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, τη διοίκηση και τη βέλτιστη αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, των διαθέσιμων πόρων, του ανθρώπινου δυναμικού, των μηχανισμών παραγωγής και των τεχνικών εμπορικής προώθησης, καθώς και η εκπόνηση μελετών, ερευνών αγοράς και επιχειρηματικών σχεδίων. Με το ίδιο άρθρο ορίζεται η διάρκεια της εταιρείας και ρυθμίζονται ζητήματα διοίκησής της. Στο άρθρο 3 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας και τη σύσταση και τις αρμοδιότητες Επιτροπών που συνιστώνται με τον εν λόγω Κα-

νονισμό. Στο άρθρο 4 ρυθμίζονται θέματα προσωπικού. Στο άρθρο 5 ορίζονται κανόνες που διέπουν τα έργα, τις προμήθειες, τις υπηρεσίες και τις υποχρεώσεις της εταιρείας ως φορέα Γενικής Κυβέρνησης. Στο άρθρο 6 ρυθμίζονται ζητήματα τήρησης λογαριασμών της εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος. Στο άρθρο 7 ορίζεται το πλαίσιο χρηματοοικονομικής εποπτείας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας από την Τράπεζα της Ελλάδος. Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται ζητήματα της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε.» του άρθρου 28 του ν. 2843/2000, όπως ισχύει. Το άρθρο 9 περιλαμβάνει μεταβατικές ρυθμίσεις και καταργεί διατάξεις για τις ανάγκες εφαρμογής των φερόμενων προς συζήτηση και ψήφιση με το παρόν Κεφάλαιο.

Το Μέρος Β' (άρθρα 10-29) έχει τίτλο «Προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων» και περιλαμβάνει έξι (6) Κεφάλαια. Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρο 10) δίνεται ο ορισμός, τα κριτήρια χαρακτηρισμού και οι κατηγορίες των Στρατηγικών Επενδύσεων. Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 11-14) ορίζονται τα παρεχόμενα με το νομοσχέδιο επενδυτικά κίνητρα (κίνητρα χωροθέτησης, φορολογικά κίνητρα, ταχεία αδειοδότηση, ενισχύσεις κατηγοριών δαπανών με τη μορφή επιχορήγησης). Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 15-19) ορίζονται τα όργανα και η διαδικασία αξιολόγησης για τον χαρακτηρισμό ή μη επενδυτικού σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης και την ένταξή του σε μία από τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Με το άρθρο 15 καθορίζεται η διαδικασία χαρακτηρισμού επενδυτικών προτάσεων ως στρατηγικών από τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και η σύσταση και οι αρμοδιότητες της Συντονιστικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων. Στο άρθρο 16 ορίζεται η διαδικασία υποβολής και τεκμηρίωσης της προς αξιολόγηση αίτησης χαρακτηρισμού επένδυσης ως Στρατηγικής. Στο άρθρο 17 ορίζεται διαδικασία χαρακτηρισμού επένδυσης ως Στρατηγικής. Με το άρθρο 18 ορίζεται η διαδικασία αξιοποίησης, από ιδιώτες, ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, για την πραγματοποίηση στρατηγικών επενδύσεων. Ορίζονται, επίσης, τα ακίνητα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων. Στο άρθρο 19 καθορίζεται η διαδικασία και τα κριτήρια για τη λήψη της απόφασης χαρακτηρισμού ή μη μίας επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 20-24) περιλαμβάνονται διατάξεις για την πραγματοποίηση της αδειοδοτηθείσας επένδυσης. Με το άρθρο 20 καθορίζονται τα στοιχεία του περιεχομένου της απόφασης για τη χορήγηση των ενισχύσεων της επενδυτικής πρότασης, που χαρακτηρίστηκε ως στρατηγική επένδυση κατά ρητή παραπομπή στο εθνικό

και ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων. Στο άρθρο 21 ορίζονται οι βασικές υποχρεώσεις του φορέα της επένδυσης και η υποχρέωση σύνταξης Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ αυτού και της Διοίκησης, με ανάληψη εκατέρωθεν υποχρεώσεων ως προς την πραγματοποίηση της επένδυσης και τους επί μέρους όρους προόδου της διαδικασίας αδειοδότησης. Στο άρθρο 22 ορίζεται το πλαίσιο εποπτείας και συντονισμού της εγκεκριμένης επενδυτικής πρότασης. Το άρθρο 23 καθορίζει τις συνέπειες που επέρχονται και τις κυρώσεις που επιβάλλονται λόγω μη τήρησης των περιλαμβανόμενων στην εγκριτική υπουργική απόφαση και στο καταρτισθέν Μνημόνιο Συνεργασίας όρων. Το άρθρο 24 ρυθμίζει, αφενός μεν, τη σύνταξη, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, αναφορών με ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα των ενισχυόμενων επενδύσεων, αφετέρου δε, την ανά διετία υποβολή προς τη Βουλή των Ελλήνων σχετικής έκθεσης-απολογισμού για την εφαρμογή του Μέρους Β' του φερομένου προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχεδίου. Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 25) εισάγεται δυνατότητα, κατόπιν συμφωνίας των μερών, διαιτητικής επίλυσης των διαφορών από το Μνημόνιο Συνεργασίας. Στο φερόμενο ως Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 26-29), το οποίο πρέπει να αναριθμηθεί σε ΣΤ', περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Το Μέρος Γ' (άρθρα 30-49) αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια. Με το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 30-31) τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 οι οποίες αναφέρονται σε ρυθμίσεις περί οργάνωσης της αγοράς πετρελαιοειδών. Στο άρθρο 30 ορίζεται υποχρέωση εγκατάστασης συστημάτων εισροών - εκροών για διάφορες κατηγορίες της εφοδιαστικής αλυσίδας υγρών καυσίμων, εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, ορίζονται υπηρεσίες ελέγχου τήρησής του, καθορίζονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις για την παράβασή του, ρυθμίζεται, συναφώς, η έννομη προστασία των διοικουμένων, και προβλέπεται η διασύνδεση των συναρμόδιων υπηρεσιών με τις βάσεις δεδομένων για τα ολοκληρωμένα συστήματα εισροών - εκροών. Με το άρθρο 31 τίθενται μεταβατικές διατάξεις για τις ανάγκες εφαρμογής του εν λόγω Κεφαλαίου. Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 32-33) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την αντιστοίχιση των υφιστάμενων αδειών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων και την αντικατάστασή τους (άρθρο 32), καθώς και τροποποιήσεις του ν. 4412/2016 (άρθρο 33). Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 34-49) περιλαμβάνει τροποποιήσεις διατάξεων νόμων. Ειδικότερα, με το άρθρο 34 τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4314/2014. Με τα άρθρα 35 και 36 ρυθμίζονται υπηρεσιακά ζητήματα (αποσπάσεις – μετακινήσεις) υπαλλήλων της

ΜΟΔ Α.Ε. Με το άρθρο 37 δίνεται η δυνατότητα στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, με σκοπό την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων και καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες. Με τα άρθρα 38 και 39 τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4399/2016. Με το άρθρο 40 εισάγονται ρυθμίσεις για τα επενδυτικά σχέδια των νόμων 3299/2004 και 3908/2011. Με το άρθρο 41 εισάγεται διαδικασία ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της χώρας. Με το άρθρο 42 τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3894/2010 («Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων»). Με το άρθρο 43 τροποποιούνται διατάξεις του π.δ. 147/2017 («Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»). Με το άρθρο 44 ρυθμίζεται η διαδικασία χρηματοδότησης για τη στέγαση της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Ευξείνου Πόντου. Με το άρθρο 45 εισάγονται τροποποιήσεις στον ν. 3091/2002. Με το άρθρο 46 παρατείνεται η απόσπαση υπαλλήλων που υπηρετούν σε ΟΤΑ (και σε νομικά πρόσωπα αυτών) της Περιφέρειας Αττικής που επλήγησαν από πυρκαγιές στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 και με τα άρθρα 47 και 48 τροποποιείται το π.δ. 4/2018 ως προς ζητήματα προσωπικού και οργάνωσης, αντιστοίχως, του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Τέλος, με το άρθρο 49 ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων εκάστου Μέρους (Α΄, Β΄ και Γ΄).

II. Επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

Με την παράγραφο 1 προστίθενται παράγραφοι 1Α και 1Β, μετά την παράγραφο 1 του ισχύοντος μέχρι σήμερα άρθρου πρώτου του ν. 3912/2011, η οποία έχει ως εξής: «Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε." και τον ειδικό τίτλο "Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε." (στο εξής η Εταιρεία), η οποία από της ισχύος του παρόντος υποκαθιστά σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ" και τον ειδικό τίτλο ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., που συστήθηκε με το ν. 3066/2002, όπως αυτός ισχύει σήμερα».

Στη νέα παράγραφο 1Α ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Η Εταιρεία της παρ. 1 μετονομάζεται σε "Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία" με διακριτικό τίτλο "Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα"».

Για λόγους σαφήνειας, προτείνεται η ενσωμάτωση της προτεινόμενης νέας παραγράφου 1Α στην υφιστάμενη μέχρι σήμερα παράγραφο 1, καθώς και

η αναρίθμηση της προτεινόμενης παραγράφου 1B σε παράγραφο 1A, ώστε η νέα παράγραφος 1 να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε." και τον ειδικό τίτλο "Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε." (στο εξής η Εταιρεία), η οποία συστάθηκε με τον ν. 3912/2011 και υποκατέστησε σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ" και τον ειδικό τίτλο ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., που συστάθηκε με το ν. 3066/2002, όπως οι ανωτέρω νόμοι ίσχυαν, μετονομάζεται σε "Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία" με διακριτικό τίτλο "Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα"».

2. Επί του άρθρου 2

Α. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, η σημασία των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών τονίζεται, μεταξύ άλλων, στην από 22.7.2015 COM (2015) 361 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Συνεργασία για την απασχόληση και την ανάπτυξη: Ο ρόλος των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών (ΕΑΤ) για τη στήριξη του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη», όπου επισημαίνονται και τα εξής: «ως ΕΑΤ νοούνται οι νομικές οντότητες που ασκούν κατ' επάγγελμα χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, στις οποίες ανατίθεται εντολή από κράτος μέλος ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων δημόσιας ανάπτυξης ή προβολής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΤΣΕ», δηλαδή του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2015 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 - το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων Συμφώνως προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2015)».

Περαιτέρω, συμφώνως προς την ίδια ως άνω Ανακοίνωση, «Για την αποφυγή στρεβλώσεων της αγοράς, η ανάγκη παρέμβασης κάθε τυχόν νεοοιδοθεσίας ΕΑΤ ή ο νέος τομέας παρέμβασης ή το νέο χρηματοδοτικό μέσο θα πρέπει να δικαιολογούνται, βάσει ανεξάρτητης εκ των προτέρων αξιολόγησης της αδυναμίας της αγοράς που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί από την ΕΑΤ, της σχετικής αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητάς της, της αλληλεπίδρασης στην αγορά μεταξύ των υφιστάμενων διαύλων χρηματοδότη-

σης (δημοσίων και ιδιωτικών) και των χρηματοδοτικών μέσων που πρέπει να θεσπιστούν από την ΕΑΤ (...) Η ανεξάρτητη εκ των υστέρων αξιολόγηση βοηθά στην επαλήθευση της εκ των προτέρων αξιολόγησης της προστιθέμενης αξίας της πρωτοβουλίας. Όταν οι ΕΑΤ δραστηριοποιούνται σε αγορές που εξυπηρετούνται ήδη από εμπορικές τράπεζες, αποδεικνύεται ότι συμβάλλουν στη διατήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού στις χρηματοπιστωτικές αγορές όταν διανέμουν εμμέσως τα προϊόντα τους, μέσω του εμπορικού τραπεζικού τομέα. Αυτή η στενή συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα μπορεί να επιτρέψει στις ΕΑΤ όχι μόνο να ευθυγραμμίσουν τις κατηγορίες προϊόντων της με τα υφιστάμενα κενά της αγοράς, αλλά και να στείλουν θετικά μηνύματα σχετικά με το χρηματοδοτικό ενδιαφέρον του είδους των έργων που βρίσκονται εκτός των παραδοσιακών επενδυτικών πολιτικών των τραπεζών, προκειμένου να προσελκύσουν ιδιωτική χρηματοδότηση στους τομείς των δραστηριοτήτων τους, χωρίς να παραγκωνίζουν τη δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να εξασφαλισθεί ότι οι εμπορικές τράπεζες που χορηγούν δάνεια μεταβιβάζουν όλα τα οφέλη στον τελικό δικαιούχο στην πραγματική οικονομία» (σημείο 2.2, «Κατευθυντήριες αρχές για τη δημιουργία ΕΑΤ»).

Εξ άλλου, στην ίδια Ανακοίνωση επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κατά γενικό κανόνα, οι δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις των ΕΑΤ (...) ταξινομούνται εκτός των στατιστικών στοιχείων της γενικής κυβέρνησης, διότι οι αποφάσεις περί δανειοδότησης λαμβάνονται με κάποιο βαθμό ανεξαρτησίας από την κυβέρνηση και τα μέλη των οργάνων διοίκησης των ΕΑΤ είναι ανεξάρτητα από την κυβέρνηση. Επομένως, οι πράξεις των ΕΑΤ που πληρούν αυτές τις απαιτήσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ, υπό τις συνθήκες αυτές. Αν, αντίθετα, οι αποφάσεις χρηματοδότησης απαιτούν κυβερνητική έγκριση ή τα μέλη των αρμόδιων οργάνων διοίκησης (π.χ. του διοικητικού συμβουλίου) είναι δημόσιοι υπάλληλοι, ή διαφορετικά, ενεργούν υπό την καθοδήγηση της κυβέρνησης, η ΕΑΤ καθίσταται εξαρτώμενο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και πρέπει να περιλαμβάνεται στον τομέα της κυβέρνησης στους εθνικούς λογαριασμούς. Λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των ΕΑΤ παρέχονται από το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών (ΕΣΛ 2010) της Eurostat, το εγχειρίδιο σχετικά με το δημόσιο έλλειμμα και χρέος για την εφαρμογή του ΕΣΛ 2010 και τις ειδικές συμβουλές στα κράτη μέλη» (σημείο 2.4, «Στατιστικός χειρισμός των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων των ΕΑΤ εντός ή εκτός της γενικής κυβέρνησης στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ)»).

B. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του ν. 3912/2011, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 80 του ν. 4307/2014. Στην περίπτωση α' της προτεινόμενης νέας παραγράφου 4, μεταξύ των δραστηριοτήτων της νέας εταιρείας, περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η «παροχή δανείων και ομοειδών πιστώσεων προς επιχειρήσεις διά μέσου οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρηματοδότησης» (περίπτωση α'). Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, «Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (...) δε θα παρέχει απευθείας δανεισμό». Ωστόσο, στην περίπτωση ε' της ίδιας, ως άνω, νέας παραγράφου 4, μεταξύ των δραστηριοτήτων, τις οποίες η νέα εταιρεία μπορεί να αναπτύσσει, περιλαμβάνεται η «συνεπένδυση, δανειοδότηση και συμμετοχή σε: αα) χρηματοδοτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα». Παρατηρείται ότι από τη λέξη «δανειοδότηση», που περιλαμβάνεται στη γραμματική διατύπωση της εν λόγω προτεινόμενης διάταξης, θα μπορούσε ερμηνευτικώς να συναχθεί δυνατότητα παροχής δανείων, όχι, πάντως, «δια μέσου οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρηματοδότησης», όπως προβλέπεται στην περίπτωση α', αλλά, απ' ευθείας, ήτοι αντιθέτως προς όσα, κατά τα ανωτέρω, διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση, η οποία διατυπώνει τον σκοπό του υπό συζήτηση και ψήφιση νόμου.

3. Επί του άρθρου 15

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 ορίζεται ότι η Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων «αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματείς των αρμόδιων υπουργείων». Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση του άρθρου αυτού, η εν λόγω Επιτροπή αποτελείται «από τους Γενικούς Γραμματείς των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργείων». Για λόγους πληρότητας της ανωτέρω διάταξης, προτείνεται, μετά τη λέξη «των», να προστεθεί η φράση «κατά περίπτωση».

4. Επί του άρθρου 19

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 ορίζονται τα εξής: «Οι επενδυτικές προτάσεις είναι δεσμευτικές για τον επενδυτή, ο οποίος δεν μπορεί να τις μεταβάλλει ουσιαστικά, παρά μόνο με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., μετά από γνώμη της "Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε."». Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση επί της εν λόγω διάταξης, «η επενδυτική πρόταση από τη στιγμή που θα υποβληθεί (...) δεν μπορεί να μετα-

βληθεί ουσιαδώς, ως προς τα επιμέρους στοιχεία της και τη συνολική πρόταση. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση που η μεταβολή κάποιου στοιχείου του επενδυτικού φακέλου κρίνεται ως απαραίτητη με αιτιολογημένη απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. και ύστερα από σχετική γνώμη της Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.». Για την αποσαφήνιση του περιεχομένου της ανωτέρω διάταξης, καθώς και για την εναρμόνιση αυτής προς όσα σχετικώς διαλαμβάνονται στην Αιτιολογική Έκθεση, προτείνεται, αφενός μεν, μετά τη λέξη «ουσιαδώς,» να προστεθεί η φράση «ως προς τα επιμέρους στοιχεία τους και τη συνολική πρόταση,», αφετέρου δε, μετά τη λέξη «Α.Ε.», να προστεθεί η φράση «,εάν η μεταβολή κάποιου στοιχείου του επενδυτικού φακέλου κρίνεται ως απαραίτητη».

5. Επί του άρθρου 22

Στην παράγραφο 5, προτείνεται, η λέξη «προβλέπεται» να αντικατασταθεί από τη λέξη «καθορίζεται».

6. Επί του άρθρου 23

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, η φράση «κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών Επενδύσεων προς τη Δ.Ε.Σ.Ε., η τελευταία λαμβάνει απόφαση για τα εξής», προτείνεται, για λόγους σαφήνειας, να αναδιατυπωθεί ως εξής: «η Δ.Ε.Σ.Ε. με απόφασή της, που λαμβάνεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών Επενδύσεων».

Στην περίπτωση β' της ίδιας ως άνω παραγράφου, η φράση «αν έγινε χρήση των κινήτρων του άρθρου 11», προτείνεται να τεθεί στην αρχή της διάταξης, πριν από τη λέξη «επιβάλλει», με την προσθήκη κόμματος («,») στο τέλος της φράσης, κατ' αναλογία προς τη διατύπωση των υποπεριπτώσεων αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης β'. Ομοίως, στην περίπτωση δ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, η φράση «σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 13», προτείνεται να τεθεί στην αρχή της διάταξης, πριν από τη λέξη «επιβάλλει», με την προσθήκη κόμματος («,») στο τέλος της φράσης. Επίσης, στην περίπτωση ε' της ίδιας ως άνω παραγράφου, η φράση «σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 14», προτείνεται να τεθεί στην αρχή της διάταξης, πριν από τη λέξη «επιβάλλει», με την προσθήκη κόμματος («,») στο τέλος της φράσης.

7. Επί του άρθρου 24

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ως εξής: «1. Ο αρμόδιος Υπηρεσίες εφαρμογής των διατάξεων του μέρους Β, υπό το συντονισμό και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, συλλέγουν, επεξεργάζονται και αναλύουν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα των ενισχυόμενων επενδύσεων και συντάσσουν αναφορές σε ετήσια βάση, οι οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τους πόρους που διατέθηκαν, τις επενδύσεις που ενισχύθηκαν, τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν ανά κλάδο και περιφέρεια, τα αποτελέσματα των ενισχύσεων στις επιχειρήσεις που τις λαμβάνουν, την επίδρασή τους στην ανάπτυξη και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις τόσο στον Τακτικό Προϋπολογισμό, όσο και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. 2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης υποβάλλει κάθε δύο έτη σχετική έκθεση-απολογισμό για την εφαρμογή του μέρους Β στη Βουλή των Ελλήνων».

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, με τις εν λόγω διατάξεις «καθιερώνεται η δέσμια αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας, να υποβάλει στη Βουλή των Ελλήνων έκθεση ανά δύο έτη, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων οι πόροι που διατέθηκαν, οι επενδύσεις που ενισχύθηκαν και οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν κατά κλάδο και περιφέρεια, καθώς και οι εκτιμώμενες επιπτώσεις των ενισχύσεων (...) Η ρύθμιση αυτή έχει ως στόχο να καθιερωθεί ο τακτικός έλεγχος από τη Βουλή των Ελλήνων της αποτελεσματικότητας και των δυνατοτήτων του νόμου αυτού επί τη βάσει συγκεκριμένων παραμέτρων και στοιχείων, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα της ευρύτερης δυνατής κοινοβουλευτικής συναίνεσης για την πραγματοποίηση ενδεχόμενων βελτιώσεων και την αναίρεση πιθανών αστοχιών του νόμου σε τακτική διετή βάση».

Επισημαίνεται ότι, αν και, κατά τα ανωτέρω, σκοπός των προπαρατεθεισών διατάξεων είναι η εξυπηρέτηση της αρχής της διαφάνειας, δεν ορίζεται ρητώς διαδικασία λήψης υπόψη των αναφορών της παραγράφου 1 για την κατάρτιση απολογιστικής έκθεσης της παραγράφου 2, και δεν συνάγεται ρητώς η σχέση μεταξύ τους.

8. Επί του άρθρου 30

Στο προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της νέας παραγράφου 9 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, που αντικαθίσταται με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση άρθρο 30, προτείνεται, για λόγους σαφήνειας, μετά τη λέξη «προϊστάμενο», να τεθεί η λέξη «της».

9. Επί του άρθρου 40

Στην παράγραφο 2, στη φράση «Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν εφαρμόζονται», η τελευταία λέξη, προτείνεται να αντικατασταθεί με τη λέξη «επιβάλλονται».

10. Επί του άρθρου 45

Με την προτεινόμενη προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 και ορίζεται ότι εξαιρούνται από τον ειδικό φόρο ακινήτων «οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν την έδρα τους, σύμφωνα με το καταστατικό τους, στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν ανώνυμες μετοχές, εφόσον από τα πρακτικά των γενικών συνελεύσεων που έχουν υποβάλει στην αρμόδια για την εποπτεία των εταιριών αυτών αρχή, αποδεικνύεται ότι όλες οι μετοχές επί του κεφαλαίου τους ανήκουν απευθείας σε φυσικά πρόσωπα, τα οποία υποχρεούνται να έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου 3842/2010 (Α' 58) και ότι η μετοχική τους σύνθεση δεν μεταβλήθηκε ένεκα μεταβίβασης μετοχών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου ή την υπαγωγή τους στις διατάξεις αυτού».

Περαιτέρω, με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι η «κατά την προηγούμενη παράγραφο απαλλαγή ισχύει από την έναρξη ισχύος του άρθρου 15 ν. 3091/2002».

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, «η ασάφεια στη διατύπωση του εδαφίου α' παραγράφου 3 άρθρου 15 του ν. 3091/2002 δημιουργεί την εύλογη εντύπωση ότι η προβλεπόμενη σε αυτή απαλλαγή ισχύει και για ανώνυμες εταιρίες με ανώνυμες μετοχές, εφόσον δηλώνονταν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν. Για τον λόγο αυτό αρκετές ανώνυμες εταιρίες με ανώνυμες μετοχές, οι οποίες ανήκαν απευθείας και εξ ολοκλήρου σε φυσικά πρόσωπα με αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα, δεν μετέτρεψαν τις μετοχές τους σε ανώνυμες. Επειδή πλέον μετά τον ν. 4548/2018 όλες οι ανώνυμες εταιρείες είναι υποχρεωτικό να κατέχουν ονομαστικές μετοχές και επειδή ο αληθής σκοπός του άρθρου 15 του ν. 3091/2012, όπως κρίθηκε με την 2810/2017 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι να επιβαρυνθούν με τον εν λόγω ειδικό φόρο επί των ακινήτων όχι όλες ανεξαιρέτως οι εταιρίες, αλλά εκείνες μόνον οι εταιρίες, οι οποίες, μη "επιθυμώντας" την "αποκάλυψη" στις φορολογικές αρχές της ταυτότητας των πραγματικών κυρίων των ακινήτων τους, καθιστούν τελικώς ανέφικτο τον εκ μέρους των φορολογικών αρχών έλεγχο φυσικών προσώπων υποκειμένων κατ' αρχήν

σε φορολογία στην Ελλάδα, λειτουργώντας έτσι ως οχήματα φοροαποφυγής, με αποτέλεσμα την απόκρυψη φορολογικής ύλης κτηθείσης από τα πρόσωπα αυτά (μη αποκάλυψη φορολογητέων γεγονότων, παράκαμψη της νομοθεσίας περί "πόθεν έσχες" κ.λπ.) και την αποφυγή της πληρωμής των αναλογούντων σε αυτήν φορολογικών επιβαρύνσεων, κατά παράβαση της θεσπιζόμενης με το άρθρο 4 παράγραφος 5 του Συντάγματος αρχής της ισότητας ενώπιον των δημοσίων βαρών. (...) Για τους λόγους αυτούς και προς θεραπεία των παραπάνω σκοπών δημοσίου συμφέροντος, με την προτεινόμενη διάταξη επεκτείνεται άπαξ και αναδρομικά στις ανωτέρω εταιρίες η απαλλαγή από τον φόρο του άρθρου 15 παρ. 1 ν. 3091/2002».

Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι με την πρόσφατη 36/2019 (επταμ.) απόφαση του ΣτΕ κρίθηκε ότι, όπως «συνάγεται τόσο από το γράμμα των αρχικών διατάξεων της παρ. 3 περ. α' του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, οι οποίες κατά το σκέλος τους που αναφέρονται στη δήλωση των μετόχων κ.λπ. ουδόλως τροποποιήθηκαν με τον ν. 3842/2010, (...) όσο και από το σκοπό τους, που είναι, κατά τα προεκτεθέντα, η αποκάλυψη των πραγματικών φορέων των εταιριών έως φυσικού προσώπου, η έννοιά τους είναι ότι, προκειμένου οι ανώνυμες εταιρίες με καταστατική έδρα στην Ελλάδα ή άλλη χώρα της Ε.Ε. να εξαιρεθούν από τον ένδικο φόρο όφειλαν είτε να έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου είτε, έστω, να δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις (ανώνυμες) μετοχές, ενώ, σε περίπτωση που οι μετοχές κατέχονται από άλλες νομικές οντότητες θα πρέπει να δηλώνονται και τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις μετοχές των (συμμετεχουσών) οντοτήτων-παρενθέτων (...)» (σκ. 14, ομοίως και ΣτΕ 2456/2018, σκ. 6).

Συνεπώς, υπό το φως της ανωτέρω ερμηνείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, η προτεινόμενη διάταξη στερείται ρυθμιστικού αντικειμένου καθ' ο μέρος με αυτήν φέρεται να «επεκτείνεται άπαξ και αναδρομικά [σε ανώνυμες εταιρίες με ανώνυμες μετοχές] η απαλλαγή από τον φόρο του άρθρου 15 παρ. 1 ν. 3091/2002», διότι οι ως άνω εταιρίες απαλλάσσονται του ειδικού φόρου ακινήτων κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Εξ άλλου, καθ' ο μέρος η προτεινόμενη ρύθμιση εισάγει αναδρομικώς ως προς τις ανωτέρω εταιρίες προϋποθέσεις για την εξαίρεσή τους από τον ειδικό φόρο ακινήτων, οι οποίες δεν συνάγονται από τις ισχύουσες διατάξεις όπως έχουν ερμηνευθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, μπορεί να αγάγει σε αναδρομική επιβολή φόρου μη συνάδουσα προς τους όρους του άρθρου 78 παρ. 2 του Συντάγματος.

Τέλος, για τους ως άνω λόγους, δεν συνάδει προς την αρχή της νομιμότητας του φόρου (άρθρο 78 παρ. 1 του Συντάγματος) η παράγραφος 3 του

προτεινόμενου άρθρου, διά της οποίας ορίζεται ότι «τυχόν καταβληθέντα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ποσά δεν επιστρέφονται».

Αθήνα, 15 Απριλίου 2019

Οι εισηγητές
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικός Συνεργάτης
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών